

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ лісового і садово-паркового господарства
“10” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКСПЛУАТАЦІЯ САДОВО–ПАРКОВИХ ОБ’ЄКТІВ»

Галузь знань 20 *«Аграрні науки і продовольство»*
Спеціальність 206 *«Садово-паркове господарство»* ОС *«Магістр»*
Освітня програма *«Садово-паркове господарство»*
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробник: Кушнір А.І. – доцент, кандидат біологічних наук

Київ – 2025

Опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни – теоретична підготовка фахівців з питань організації робіт по експлуатації садово-паркових об'єктів, агротехніці створення, формування декоративних, стійких до несприятливих умов навколишнього середовища насаджень і утримання їх у належному стані у містах та інших населених пунктах України. У освітньо-професійній програмі підготовки фахівців дисципліна вважається нормативною.

В процесі вивчення дисципліни «Експлуатація садово-паркових об'єктів» здобувач отримує теоретичні знання і практичні навички у галузі проведення агротехнічних та експлуатаційних садово-паркових робіт в умовах населених пунктів.

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен **знати**:

- планування та організацію робіт із влаштування, формування і догляду за декоративними насадженнями на садово-паркових об'єктах;
- способи оцінки стану і якості утримання об'єкту;
- організацію робіт із проведення, приймання і здавання робіт з ремонту садово-паркового об'єкту;
- технологію виконання їх поточних та капітальних ремонтів;
- особливості утримання та експлуатації дерев'янистих і трав'янистих рослин, дорожно-стежкової мережі, інженерних споруд та садово-паркового обладнання.

Здобувачі повинні **вміти**:

- складати технологічні карти агротехнічних робіт, враховуючи послідовність їх проведення і сезонність виконання проекту, розраховувати об'єми робіт;
- діагностувати стан декоративних насаджень;
- розробляти диференційовану систему догляду за насадженнями та правила експлуатації інженерних споруд, устаткування, дорожно-стежкової мережі і обладнання на садово-паркових об'єктах.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	206 – «Садово-паркове господарство»	
Освітня програма	«Садово-паркове господарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	10 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	8 год.
Лабораторні заняття	немає	немає
Самостійна робота	90 год.	104 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – теоретична підготовка фахівців з питань організації робіт по експлуатації садово-паркових об'єктів, агротехніці створення, формування декоративних, стійких до несприятливих умов навколишнього середовища насаджень і утримання їх у належному стані у містах та інших населених пунктах України.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у сфері садово-паркового господарства та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- 6. Здатність розробляти та управляти проектами.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність розробляти технології вирощування декоративних рослин в закритому та відкритому ґрунті.

СК 3. Здатність проектувати та реалізовувати заходи з інженерної підготовки території, будівництва, благоустрою, озеленення і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини та девастрованих ландшафтів.

СК 4. Здатність до управління об'єктами садово-паркового господарства, їх функціонального використання, охорони, захисту та організації робіт з урбомоніторингу і інвентаризації об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини.

СК 6. Здатність організовувати і здійснювати державний контроль і нагляд за дотриманням правил утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини.

СК 7. Здатність оцінювати розмір шкоди, заподіяної об'єктам садово-паркового господарства та об'єктам культурної спадщини при порушенні природоохоронного або містобудівного законодавства.

СК 8. Здатність проводити оцінку виробничих і невиробничих витрат на забезпечення якості, здійснювати технічний контроль, авторський нагляд за виробничою і проектною діяльністю в галузі садово-паркового господарства.

СК 9. Здатність контролювати виробничу і проектну діяльність в галузі садово-паркового господарства.

СК 12. Здатність організувати роботу команди фахівців, яка пов'язана із

плануванням (або відновленням) міських територій, відкритих просторів, об'єктів садово-паркового господарства.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Обґрунтовувати технологічні процеси інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства;
2. Організовувати та здійснювати роботи з урбомоніторингу і інвентаризації на об'єктах садово-паркового господарства, природних і культурних ландшафтів та складання кадастру зелених насаджень;
4. Оцінювати економічну ефективність пропонованих рішень;
5. Пропонувати та організовувати еколого-біологічні та технологічні заходи створення та утримання об'єктів садово-паркового господарства, природних і культурних ландшафтів;
6. Планувати і організовувати роботи з інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства природних і культурних ландшафтів;
7. Здійснювати ефективне управління об'єктами садово-паркового господарства, природними і культурними ландшафтами з урахуванням технологічних, правових, економічних, екологічних та інших аспектів;
8. Організовувати роботу колективу виконавців проєктів;
9. Презентувати результати виконаних досліджень в галузі садово-паркового господарства фахівцям і нефахівцям;
11. Проєктувати території площ, магістралей і вулиць, пішохідних зон, смуг відведення лінійних об'єктів, зон заміського відпочинку і туризму, лісопарків, територій лікарняних комплексів і курортів, санітарно-захисних зон, меліоративних деревних насаджень, реабілітації порушених ландшафтів техногенних територій;
12. Створювати об'єкти озеленення різного призначення та підбирати комплекс робіт по догляду за рослинами у насадженнях.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДАЧІ ТА ПРИЙМАННЯ САДОВО-ПАРКОВИХ ОБ'ЄКТІВ У ЕКСПЛУАТАЦІЮ														
Тема 1. Вступ. Місце дисципліни в системі наук. Особливості управління у сфері садово-паркового господарства і благоустрою		24	2	4			18	24	1	1			22	

населених пунктів України.													
Тема 2. Організація здачі і приймання садово-паркових об'єктів у експлуатацію.		24	2	4			18	25	2	1			22
Разом за змістовим модулем 1		48	4	8			36	49	3	2			44
Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ УТРИМАННЯ САДОВО-ПАРКОВИХ ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ ПРИЙНЯТІ У ЕКСПЛУАТАЦІЮ													
Тема 1. Правове регулювання діяльності із утримання об'єктів благоустрою у населених пунктах України.		24	2	4			18	24	1	1			22
Тема 2. Технологічні основи утримання та експлуатації об'єктів ландшафтного будівництва у населених пунктах України.		24	2	4			18	24	1	1			22
Тема 3. Моніторинг за станом об'єктів благоустрою у населених пунктах України.		24	2	4			18	23	1				22
Разом за змістовим модулем 2		72	6	12			54	71	3	2			66
Усього годин		120	10	20			90	120	6	4			110

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Місце дисципліни в системі наук. Особливості управління у сфері садово-паркового господарства і благоустрою населених пунктів України.	2
2	Організація здачі і приймання садово-паркових об'єктів у експлуатацію.	2
3	Правове регулювання діяльності із утримання об'єктів благоустрою у населених пунктах України.	2
4	Технологічні основи утримання та експлуатації об'єктів ландшафтного будівництва у населених пунктах України.	2
5	Моніторинг за станом об'єктів благоустрою у населених пунктах України.	2
	Усього годин:	10

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка технологічних схем по догляду за деревно-кущовими рослинами, які складають декоративні насадження на садово-парковому об'єкті.	4
2	Розробка технологічних схем із утримання різних за призначенням газонів на об'єкті.	4
3	Складання технологічних схем по догляду за одно-, дво- та багаторічними трав'янистими рослинами, які формують квітники на садово-парковому об'єкті.	4
4	Розробка технологічних схем із утримання різних класів дорожньо-стежкової мережі на об'єкті.	4
5	Складання технологічних схем із утримання садово-паркових споруд і обладнання, які формують благоустрій об'єкту.	4
	Усього годин	20

5. Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість, годин
1	Вивчити основні положення дисципліни та визначити її місце в системі біологічних наук. Основні правила прийому-здачі СПО у експлуатацію.	18
2	Засвоїти правила і типи робіт з підготовки садово-паркових об'єктів до здачі у експлуатацію.	18
3	Оволодіти правилами догляду за різними видами і категоріями декоративних насаджень.	18
4	Вивчити правила догляду за інженерними мережами на садово-паркових об'єктах. Збереження і профілактичний ремонт садово-паркових споруд та обладнання.	18
5	Засвоїти основні правила утримання садово-паркових об'єктів.	18
	РАЗОМ:	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання: (вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних/практичних, розрахункових/графічних робіт, проєктів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;

- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДАЧІ ТА ПРИЙМАННЯ САДОВО-ПАРКОВИХ ОБ'ЄКТІВ У ЕКСПЛУАТАЦІЮ		
Лекція 1 (за наявності оцінювання)	Вступ. Місце дисципліни в системі наук. Особливості управління у сфері садово-паркового господарства і благоустрою населених пунктів України.	-
Лабораторна/практична робота 1.	Розробка технологічних схем по догляду за деревно-кущовими рослинами, які складають декоративні насадження на садово-парковому об'єкті.	35
Самостійна робота (за наявності) 1.	Вивчити основні положення дисципліни та визначити її місце в системі біологічних наук. Основні правила прийому-здачі СПО у експлуатацію.	10
Лекція 2 (за наявності оцінювання)	Організація здачі і приймання садово-паркових об'єктів у експлуатацію.	-
Лабораторна/практична робота 2.	Розробка технологічних схем із утримання різних за призначенням газонів на об'єкті.	35
Самостійна робота (за наявності) 2.	Засвоїти правила і типи робіт з підготовки садово-паркових об'єктів до здачі у експлуатацію.	10
Модульна контрольна робота 1.		10
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. <u>ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДІВНИЦТВА ТА ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА У ЛІСОПАРКАХ</u>		
Лекція 3 (за наявності оцінювання)	Правове регулювання діяльності із утримання об'єктів благоустрою у населених пунктах України.	
Лабораторна/практична робота 3.	Складання технологічних схем по догляду за одно-, дво- та багаторічними трав'янистими рослинами, які формують квітники на садово-парковому об'єкті.	25
Самостійна робота (за наявності) 5.	Оволодіти правилами догляду за різними видами і категоріями декоративних насаджень.	5
Лекція 4 (за наявності оцінювання)	Технологічні основи утримання та експлуатації об'єктів ландшафтного будівництва у	

	населених пунктах України.	
Лабораторна/практична робота 4.	Розробка технологічних схем із утримання різних класів дорожно-стежкової мережі на об'єкті.	25
Самостійна робота (за наявності) 4.	Вивчити правила догляду за інженерними мережами на садово-паркових об'єктах. Збереження і профілактичний ремонт садово-паркових споруд та обладнання.	5
Лекція 5 (за наявності оцінювання)	Моніторинг за станом об'єктів благоустрою у населених пунктах України.	
Лабораторна/практична робота 5.	Складання технологічних схем із утримання садово-паркових споруд і обладнання, які формують благоустрій об'єкту.	25
Самостійна робота (за наявності) 5.	Засвоїти основні правила утримання садово-паркових об'єктів.	5
Модульна контрольна робота 2.		10
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		100

1. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3909>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Суханова О. А. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Експлуатація садово-паркових об'єктів» / О. А. Суханова, А. І. Кушнір. К. : НУБіП, 2014. 69 с.
2. Кушнір А. І. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Садово-паркове будівництво» / А. І. Кушнір, О. А. Суханова. К. : НУБіП, 2009. 78 с.
3. Кушнір А. І. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Садово-паркові споруди, механізми та обладнання» / А. І. Кушнір, О. А. Суханова. К. : НУБіП, 2017. 76 с.
4. Суханова О. А. Робочий зошит до виконання практичних робіт із дисципліни «Експлуатація садово-паркових об'єктів» студентами ОС «Магістр» зі спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / Суханова О. А., Кушнір А. І., К. : Друк ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 132 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Асортимент дерев, кущів та ліан для ландшафтного будівництва України / Кузнецов С. І., Кушнір А. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В., Суханова О. А., Кузнецова М. С., Гончаренко Б. В. К. : ЦП «Компринт», 2020. 321 с.
2. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні / Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. К., 1989 . 187 с.
3. Атаманюк Ю. А. Реконструкция городских зелёных насаждений / Ю. А. Атаманюк, Л. Л. Костюченко, Я. В. Остапенко. К. : «Будівельник», 1987. 238 с.
4. Бондарь Ю. А. Ландшафтная реконструкция городских садов и парков / Ю. А. Бондарь, Н. П. Абесинова, Е. Н. Никитина. Киев: «Будівельник», 1982. 60 с.
5. Віткось-Гнах Каміль. Інспекція дерев. Посібник для інспекторів стану дерев – базовий рівень / К. Віткось-Гнах, Маріуш Криніцький, Беата Пахновська, Пйотр Тишко-Хмеловец, Зося Гагось. Чернівці : Друк Арт, 2023. 224 с.
6. Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України : ГКН 03. 08. 007 - 2002: Затверджено наказом Держбуду України 24. 12. 2001. № 226. К., 2002. 20 с.
7. Краткий справочник архитектора. Ландшафтная архитектура / [под. ред. И. Д. Родичкина]. К. : Будівельник, 1990. 336 с.
8. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць. Львів : Світ, 2005. 456 с.
- Кушнір А. І. Науково-методичні рекомендації «Технологічні особливості лікування і оздоровлення вікових та історичних дерев» / Кушнір А. І., Суханова О. А., Кушнір І. Л. К. : Вид. центр НУБіП України, 2009. 48 с.
8. Кушнір А. І. Енциклопедичний словник-довідник ландшафтника / Кушнір А. І., Пушкар В. В., Суханова О. А., Вакулик І. І. К. : ЦП «Компринт», 2021, 720 с.
9. Кушнір А. І. Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві (Частина І. Хвойні) / Кушнір А. І., Суханова О. А. К. : ФОП Ямчинський, 2022. 180 с.
9. 10. Кушнір А. І. Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві (Частина ІІ. Листяні) / Кушнір А. І., Суханова О. А. К. : ЦП «Компринт», 2023. 825 с.
10. Лаптев А. А., Глазачев Б. А., Маяк А. С. Справочник работника зеленого строительства. К. : Будивельник, 1984. 152 с.
11. Порайонний асортимент дерев та кущів України / Пушкар В. В., Кузнецов С. І., Левон Ф. М. К. : Друк ЦП «КОМПРИНТ», 2013. 184 с.
12. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. К., 2006. 47 с.
13. Пушкар В. В. Дизайн квітників : навчальний посібник / В. В. Пушкар, А. Д. Жирнов, О. К. Вільгельм-Швадчак. К. : ДАКККіМ, 2003. 92 с.

14. *Рекомендації по догляду за міськими деревами на основі польських стандартів.* 2024. 148 с.
15. Рубцов Л. И. Справочник по зелёному строительству / Л. И. Рубцов, А. А. Лаптев. К. : Будивельник, 1971. 312 с.
16. Яковлевас-Матецкис К. М. Комплексное благоустройство промышленных территорий. К. : Будивельник, 1989. 136 с.

Закони України:

- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про благоустрій населених пунктів» (2005 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про природно-заповідний фонд України» (1992 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про охорону культурної спадщини» (2004 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про регулювання містобудівної діяльності» (2011 р.)

Державні будівельні норми України, Державні стандарти України, Державні санітарні правила:

1. ДБН 360-92** Планування і забудова міських і сільських поселень (1993 р.)
2. ДБН Б.2.4-1-94 Планування і забудова сільських поселень
3. ДБН В.1.1-3-97. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів і обвалів
4. ДБН В.2.2-3-97 Будинки та споруди навчальних закладів
5. ДБН В.2.2-4-97 Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів
6. ДБН В.2.2-9-99 Громадські будинки і споруди. Основні положення
7. ДБН В.2.3-5-2001 Вулиці та дороги населених пунктів
8. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
9. ДБН В.3.2-1-2004 Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини
10. ДБН В.3.2-1-2004 Реконструкція, ремонт, реставрація об'єктів невиробничої сфери
11. ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення
12. ДБН В.2.3-15-2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
13. ДБН В.2.3-4-2007 Автомобільні дороги.
14. ДБН Б.2.2-1-2008 Кладовища, крематорії та колумбарії. Основи проектування.
15. ДБН А.2.2-6-2008 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження і затвердження науково-проектної документації для реставрації об'єктів нерухомої культурної спадщини
16. ДБН А.3.1-5-2009 Організація будівельного виробництва
17. ДБН Б.1.1-15:2012 Склад та зміст генерального плану населеного пункту
18. ДСТУ Б В.2.6-2:2009 Вироби бетонні і залізобетонні. Загальні технічні умови
19. ДБН В.2.2-17:2006 Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення
20. ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення
21. ДБН А.2.2-3-2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво
22. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій.
23. ДСТУ Б В.2.5-26:2005 Люки оглядових колодязів і дощоприймачі

зливостічних колодязів. ТУ.

24. ДСТУ Б А.2.4-6:2009 СПДБ. Правила виконання робочої документації генеральних планів.

25. ДСТУ 3587-97 Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану.

26. ДСП № 172-96 Державні санітарні правила розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів.

27. ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів.

28. ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених пунктів.

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» (2011 р.).

2. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Порядок визначення відновної вартості об'єктів благоустрою» (2006 р.).

3. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Порядок проведення інвентаризації земель» (2012 р.).

4. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Про такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної зеленим насадженням у межах міст та інших населених пунктів» (1999 р.)

Накази профільних міністерств і відомств:

1. НАКАЗ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України «Інструкція про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна» (2001 р.)

2. НАКАЗ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Нормативи приживлюваності дерев і кущів при проведенні робіт з озеленення міст та інших населених пунктів України» (2005 р.)

3. НАКАЗ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження Положення про порядок конкурсного відбору підприємств з утримання об'єктів благоустрою населених пунктів» (2005 р.)

4. НАКАЗ Державного комітету України із земельних ресурсів «Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками» (2010 р.)

5. НАКАЗ Держжитлокомунгоспу України «Порядок визначення вартості робіт з догляду за зеленими насадженнями в Україні» (2005 р.)

6. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Правила утримання насаджень у населених пунктах України» (2006 р.)

7. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення обсягів фінансування на утримання 1 га зелених насаджень» (2007 р.)

8. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Методичні рекомендації щодо обліку зелених насаджень у населених пунктах України» (2006 р.)

9. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України» (2002 р.)

10. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Норми висіву насіння газонних трав для створення та ремонту газонів у населених пунктах України» (2006 р.)
11. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Порядок проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів» (2007 р.)
12. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Рекомендації з розроблення технологічних карт з утримання зелених насаджень» (2008 р.)
13. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Про затвердження Зразків Акта обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню, та Ордера на видалення зелених насаджень» (2006 р.)
14. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Методика визначення відновної вартості зелених насаджень в населених пунктах України» (2009 р.)
15. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Про систему моніторингу зелених насаджень у містах і селищах міського типу України» (2008 р.)
16. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Норми висаджування розсади квітково-декоративних рослин при створенні і ремонті квітників у населених пунктах» (2007 р.)
17. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Норми матеріальних витрат при утриманні зелених насаджень» (2008 р.)
18. НАКАЗ Міністерства охорони здоров'я України «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць» (2011 р.)
19. НАКАЗ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Технічні правила ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів» (2012 р.)

Збірники нормативних документів у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів України:

1. Каталог будівельних норм та нормативних документів національного рівня у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів України (станом на 1 січня щороку)
2. Перелік чинних в Україні нормативних документів у галузі будівництва та промислового будівництва матеріалів (станом на 1 січня щороку).